

עפ"ת 45749/04/21 - חוסין מואסי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 45749-04-21 מואסי נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט מאזן דאוד
המערער חוסין מואסי
נגד המשיבה מדינת ישראל
ב"כ המערער: עו"ד זידאן מטאנס
ב"כ המשיבה: עו"ד אפרים גולדשטיין

פסק דין

מבוא:

1. לפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו, (להלן: "**בית משפט קמא**"), אשר ניתן ביום 03.03.21, על ידי כב' השופטת אסתר טפטה גרדי, בתיק פל"א 8502-10-17 (להלן: "**התיק העיקרי**").

ההליך בבית משפט קמא:

2. המערער הובא לדין בבית משפט לתעבורה בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**"), נהיגה כשתוקף רישיון הנהיגה פקע יותר מ- 12 חודשים, לפי סעיף 10א לפקודה; ונהיגה ללא ביטוח - לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970.

3. בכתב האישום נטען כי ביום 4.10.17 נהג המערער ברכב בשפרעם, כשהודע לו שהוא פסול מנהיגה על ידי רשות הרישוי מיום 28.9.17 למשך 3 חודשים, בנוכחותו, חתם על טופס הפקדה והפקיד רישיונו במשרד הרישוי באותו יום. עוד נטען כי המערער נהג כשרישיון הנהיגה שלו פקע ביום 10.12.08 וללא תעודת ביטוח תקפה.

3. המערער הודה בעובדות כתב האישום וביקש לצרף תיק נוסף שמספרו 874-08-17, (להלן: "**התיק המצורף**"), שבו יוחסו לו עבירות של נהיגה כשתוקף רישיון הנהיגה פקע וחלפו למעלה משנתיים מיום

פקיעתו ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.

המערער הודה גם בעובדות כתב האישם בתיק המצורף.

4. בית משפט קמא הרשיע את המערער על סמך הודאתו בעבירות שיוחסו לו בתיק העיקרי ובתיק המצורף ובטרם שמיעת הטיעונים לעונש, הופנה המערער לבקשת הסנגור לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו.

5. המערער הופנה מספר פעמים לשירות המבחן והוגשו בעניינו שלושה תסקירים מהן עולה כי חרף נסיונותיו הרבים של שירות המבחן לזמן את המערער, המערער לא משתף פעולה עם שירות המבחן. לכן, קבע בית משפט קמא כי המערער לא השכיל לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו, לכן אין מקום להפנותו בפעם הריבועית לשירות המבחן.

6. בית משפט קמא לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש גזר על המערער את העונשים הבאים:

הארכת עונש המאסר המותנה לתקופה של 4 חודשים, שנגזר על המערער בתיק 1779-12-14 מיום 18.10.15 לתקופה בת שנתיים; פסילה בפועל לתקופה של 4 שנים; הפעלת הפסילה בת 4 חודשים שהוטלה בתיק 1779-12-14 מיום 18.10.15 שתרוצה בחופף; פסילה על תנאי לתקופה בת 4 חודשים למשך שלוש שנים; הפעלת התחייבות הכספית על סך 4000 ₪ שחתם עליה המערער בתיק 1779-12-14; חתימה על התחייבות כספית בסך 25000 ₪ להימנע מלבצע בירות בהן הורשע בתיק זה למשך שנתיים.

7. כאמור, הערעור מופנה כנגד רכיב פסילת רישיון הנהיגה בפועל בלבד.

טענות הצדדים:

8. המערער טען כי בית משפט קמא החמיר יתר על המידה בעונש פסילת רישיון הנהיגה בפועל ולא נתן משקל מכריע וראוי לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות של המערער, לנסיבות ביצוע העבירות ולעובדה כי אי חידוש רישיון נהיגה של המערער בעבר מקורו מחובות כספיים לרשות האכיפה עקב מצב כלכלי רעוע שמנע מהמערער לשלם את חובותיו.

9. עוד טען המערער כי בית משפט קמא לא נתן משקל מכריע למצבו הבריאותי הרעוע של המערער, של אשתו ושל בנו הבכור המטופל פסיכיאטרית מזה תקופה ארוכה.

10. בנוסף טען כי בית משפט קמא לא יחס משקל ראוי לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה למועד גזר הדין, להסרת המחדל ולתיקון דרכיו של המערער ולמצער הגורל בחר לגזול את חייו של בנו הצעיר בשהותו בין כותלי בית המעצר במסגרת הליך פלילי שהתנהל נגדו וכי המערער הפך למפרנס המשפחה של בנו המנוח שהותיר אחריו אישה שכולה וילדים קטנים.
11. בטיעוניו בפניי הדגיש המערער כי הוא זקוק לרישיון הנהיגה לצורך הסעת בני המשפחה השונים לקבלת טיפולים רפואיים, מאחר שאין רישיון נהיגה לאף אחד במשפחה.
12. אשר על כן, ביקש המערער לקבל את הערעור ולקצר באופן משמעותי את תקופת הפסילה בפועל.
13. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. ציינה כי בית משפט קמא איזן ושקלל את הנתונים שהעלה אותם המערער בערעורו ובמקום לשלוח אותו למאסר מאחורי סורג ובריח בחר לאזן זאת תוך הטלת עונש פסילה בפועל שגם אינו מן המחמירים.
14. עוד ציינה המשיבה כי בית משפט קמא מבקר את התנהלותו של המערער במהלך ההליך, תוך בזבז משאבי המדינה, אי התייצבות לחלק מהדיונים והוצאת צו הבאה נגדו.
15. אשר לטענת השיקום הדגישה המשיבה כי בית משפט קמא נתן הזדמנות למערער והפנה אותו לשירות המבחן אך המערער בחר לא לשתף פעולה עם שירות המבחן.

דין והכרעה:

16. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בגזר הדין, בגיליון ההרשעות הקודמות, ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לדחות את הערעור.
17. המערער הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, בשתי עבירות של נהיגה שרישיון הנהיגה פקע למעלה משמונה שנים ושתי עבירות של נהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.
18. אין חולק שהעבירות בהן נכשל המערער, חמורות מאוד ופוגעות בסדרי השלטון ובסדר הציבורי, במידה רבה.

מדיניות הענישה הנהוגה:

19. כאמור, המערער הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, הטמון בה סיכון בטיחותי הן לציבור הנהגים

והן להולכי הרגל.

בית המשפט העליון כבר התייחס לחומרת העבירה של נהיגה בזמן פסילה, הסכנה הנשקפת ממנה והצורך בענישה מחמירה בגינה, לאור הסיכון הבטיחותי הטמון בה לציבור הנהגים והולכי הרגל והיחס של ביזוי החוק וצווי בית המשפט - לעניין זה ראו רע"פ 1392/09 **נתן אבנילוב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.3.09); רע"פ 3943/11 **אסלם ברהום נגד מ"י** (ניתנה ביום 27.5.11); רע"פ 665/11 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.1.11); ראו גם רע"פ 3878/05 **יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 26.5.05), שם נקבע כי:

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רשיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רשיונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רשיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומם של בני הציבור"

20. עיון בפסיקה מעלה כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה נע בין מאסר מותנה עד 24 חודשי מאסר בפועל וכי תקופת המאסר בפועל, תקבע בהתאם לנסיבות והעבר התעבורתי - ראו והשווי רע"פ 6206/07 **ענתבי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.9.07); רע"פ 1575/07 **משיח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.2.07); רע"פ 303/10 **עבד אל קאדר נגד מדינת ישראל** (ניתנה ביום 13.1.10).

21. באשר לפסילה בפועל פסילת רשיון נהיגה לתקופה ממושכת אף לשנים. בהקשר זה ראוי להפנות לדברי כב' השופט סולברג ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מדינת ישראל** (18.12.13), במסגרתו הוטל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, **פסילה למשך 4 שנים ועונשים נלווים**, על אף קבלת תסקיר חיובי וקיומן של נסיבות אישיות לא קלות:

"העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רשיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רשיון נהיגה תקף; והוא בשל, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רשיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים... במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כי מורא החוק אינו חל עליו. רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברשיון ואינו מבוסס".

ראו עוד: רע"פ 7019/04 ניר אופיר נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 12.8.04) וע"פ 324/88 אלאעסם נגד מדינת ישראל, מב(3) 728; ברע"פ 8253/10 שלמה גיא נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 9.1.11).

22. כאן המקום לציין כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות בגזר הדין או שהעונש חרג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים - ראו לעניין זה: ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29.1.09); ע"פ 6681/09 אלחטיב נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 13.1.10); ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (ניתן ביום 3.7.06); ע"פ 4594/11 עלא עדס נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 29.1.13).

23. עניינו של המערער אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור. רכיבי הענישה שהוטלו על המערער מאוזנים, סבירים ואינם חורגים במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים.

24. בית משפט קמא החליט "לא בלי התלבטות" שלא להטיל על המערער מאסר בפועל והסתפק בהארכת המאסר המותנה שהופעל, זאת בהתחשב בעובדה כי המערער הסדיר את חובותיו, ריפא את הפגם וחידש את רישיונו ומאז שנת 2015 לא נרשמה לחובתו עבירה נוספת. עוד התחשב בית משפט קמא בנסיבותיו האישיות הקשות והמורכבות של המערער בן כ- 62, נכה, שבנו נפטר בין כותלי הכלא ובנו הנוסף סובל ממחלת נפש.

בית משפט קמא הדגיש כי "העדר רכיב של מאסר יאוזן ברכיב של פסילה ארוכה".

25. הערעור מופנה כולו כנגד עונש הפסילה בלבד, שעה שהמערער מסכים ומרוצה מיתר מרכיבי הענישה שהוטלו בגזר הדין, בפרט ברכיב המאסר כשבית משפט קמא נמנע מלהשית עונש של מאסר בפועל והאריך את המאסר על תנאי. כעקרון יש לבחון את העונש כמכלול. בית המשפט של ערעור אינו גוזר את הדין מחדש ואופן הבחינה הננקט, כאמור, הוא על דרך ראיית המכלול וככזה אני סבור שהעונש שהושת על המערער הינו סביר ואף מקל, דבר שבפני עצמו מצדיק את דחיית טענות המערער:

"אין לבודד רכיב אחד של העונש ולבחון אותו במנותק, אלא יש להביט על העונש כמכלול. במקרה דנן, הרכיב העיקרי במכלול הוא עונש המאסר המשמעותי שהושת על מערער, ורכיב זה הולם את חומרת מעשיו. לכך יש משמעות בהיבט של מיצוי הדין על ידי ערכאה זו, בנבדל מן השאלה האם היה מקום להטיל קנס בערכאה המבררת." (ע"פ 100/14 מדינת ישראל נ' סימנטוב מחטיב, פס' 4 (10.12.14)).

26. ראו לציין כי לא נעלמו מעיני בית משפט קמא נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והרפואיות הקשות והמורכבות של המערער לכן הוא ערך איזון ראוי ומידתי כשנמנע מלהטיל מאסר בפועל והסתפק בהארכת המאסר המותנה שהופעל תוך הטעלת פסילה בפועל לתקופה של 4 שנים, שגם היא נמצאת במתחם הענישה המתאים לעבירות מסוג זה.

אף המערער בהודעת הערעור ציין כי בית משפט קמא היה עם המערער "רחמן בן רחמן" ביחס למרכיב המאסר ונהג בסלחנות ובנדיבות כלפיו משנמנע להטיל מאסר בפועל.

27. יתרה מזו, אציין כי עניינו של המערער חמור מאוד נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רישיון נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 4 חודשים, בגין עבירות דומות וקודמות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה כשרשיון הנהיג פקע יותר מ- 12 חודשים ונהיגה לא תעודת ביטוח בתוקף. חרף כל אלה, המערער שב וביצע אותה עבירה פעם נוספת.

28. הגם שנסיבותיו של המערער קשות ומיוחדות והגם שהמערער הסיר את המחדל וחדש את רישיון הנהיגה, הרי שלא ניתן להתעלם מעברו התעבורתי המכביד. המדובר במערער שלחובתו 26 הרשעות קודמות, כשהאחרונה מיום 18.10.15, בתיק 1779-12-14, בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה ורישיון נהיגה פקע למעלה משנה ונידון למאסר מותנה בן 4 חודשים למשך שנתיים, פסילה בפועל לתקופה של 20 חודשים, פסילה על תנאי בת 4 חודשים למשך שנתיים והתחייבות בסך 4000 ₪. מה גם, לחובתו של המערער 8 הרשעות קודמות בתחום הפלילי.

29. יתרה מזו, ניתנו למערער מספר הזדמנויות לפנות לשירות המבחן לבחון, בין היתר, הליך שיקום, אך המערער בעצמו ויתר על הזדמנות זו, לאור התנהלותו בהליך כאשר לא שיתף פעולה עם שירות המבחן.

30. כאן המקום לציין כי בית המשפט קמא אף הקל עם המערער עת בחר להפעיל את הפסילה המותנת בת 4 חודשים בחופף לפסילה בפועל שהטיל בתיק זה.

31. לפיכך, צדק בית משפט קמא עת שהחליט בדבר הארכת המאסר על תנאי בן ה- 4 חודשים, התלוי ועומד נגד המערער, ובתוך כך הטלת רכיבי ענישה נלווים, לרבות עונש של פסילה בפועל לתקופה של 4 שנים, ובכך הוא איזן כראוי בין רכיבי הענישה השונים.

32. מכל האמור לעיל אני דוחה את הערעור.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"א, 06 יוני 2021, בהעדר הצדדים.